

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KAA/MUCZP	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Učitelská způsobilost		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	28.05.2024 23:56

Pracoviště / Zkratka	KAA / MUCZP			Akademický rok	2023/2024
Název	Učitelská způsobilost			Způsob zakončení	Státní závěrečná zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 0 Kred.			Forma zakončení	Ústní
Rozsah hodin				Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	1 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	3 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ne			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Vyučovací jazyk	Angličtina			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	A B C D E F				
Počet hodin kontaktní	0				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Předmět státní závěrečné zkoušky.

Zkouška učitelské způsobilosti je výstupem studijního modulu profesní přípravy, tj. studijních předmětů psychologie, pedagogiky, obecné a oborové didaktiky včetně všech pedagogických praxí. Vychází ze syntetického přístupu k problémům výchovy a vzdělávání s důrazem na školní prostředí. Kandidát během zkoušky prokazuje schopnost kritické a analytické práce s odbornou literaturou, odpovídající úroveň internalizace obecných principů a tvůrčího přístupu k jevům edukační reality na základě reflexe vlastních zkušeností.

Požadavky na studenta

Organizační pokyny:

Předpokladem k zahájení zkoušky učitelské způsobilosti je:

1. podání písemné přihlášky ke zkoušce ve stanoveném termínu
2. zpracování vlastního profesního portfolia (zdůvodněný výběr ze všech relevantních materiálů, který charakterizuje kandidátovo "profesní já", včetně seznamu prostudované literatury) a odevzdání portfolia 14 kalendářních dní před konáním zkoušky na sekretariát KAA
3. prezentace portfolia s vizuální oporou v den konání zkoušky v délce 8-10 minut

Organizace zkoušky:

1. Zkouška je vykonávána před minimálně tříčlennou komisí v českém jazyce.
2. Kandidát si vylosuje tematický okruh a má právo si ve 20 minutách písemně připravit hlavní body odpovědi.
3. Zkouška probíhá ústní formou (délka trvání cca 25 minut) a skládá se ze dvou částí:
-prezentace portfolia v rozsahu 8 - 10 minut a následná diskuse
-analýza problematiky v rámci vylosovaného tematického okruhu
4. Kritéria pro hodnocení kandidátova výkonu: věcná a obsahová správnost, odpovídající akademická úroveň a kultura projevu, u

prezentace též efektivní využití didaktické techniky.
5. Po poradě komise je kandidátovi sděleno výsledné hodnocení.

Obsah

Předmět zkoušky je vymezen následujícími tematickými okruhy (literatura viz studijní předměty):

1. Cíle výchovy a vzdělávání

Primární kategorie ve výchově a vzdělávání, kategorie historická a společenská, hierarchie cílů, formulace cílů a jejich přijímání žákem, vztah cíle a hodnocení. Cíle krátkodobé a dlouhodobé v procesech vyučování / učení.

Cíle výchovné činnosti v psychologickém a psychologicko-pedagogickém pojetí.

Specifikace cílů ve VAJ. VAJ v interkulturní výchově a vzdělávání.

2. Obsah a prostředky vzdělávacího procesu

A. Druhy vzdělání, jejich vztah, problémy a způsoby jejich řešení. Pojetí kurikula, pedagogické dokumenty. RVP ZV.

Teorie výběru a uspořádání učiva. Didaktická znalost obsahu. Psychologická a didaktická analýza učiva.

B. Materiální a nemateriální didaktické prostředky.

Učební materiály a pomůcky. Teorie učebnic.

Organizační formy vyučování. Časový faktor ve vyučování. Vyučovací hodina. Přístupy, metody a techniky ve výuce anglického jazyka v diachronním a synchronním pohledu.

3. Vyučování a jeho řízení

A. Vymezení vztahů mezi vyučováním a učením z pedagogického hlediska. Učení jako činnost žáka, vyučování jako činnost učitele. Teorie učení. Základní faktory výuky cizích jazyků.

Plánování vyučovacího procesu. Problémové vyučování, rozvíjející vyučování. Současné trendy v projektování výuky.

Řízení vyučování (role učitele/žáka, diagnostická činnost učitele, diferenciaci a kooperace, disciplína). Aktivizace žáků ve vyučování a její prostředky, rozvíjení tvořivosti žáků. Autonomní učení.

Hodnocení výsledků procesů učení / vyučování didaktickými a psychologickými metodami. Sebehodnocení žáka, vzájemné hodnocení žáků, hodnocení učitelem. Konstrukce nástrojů hodnocení jednotlivých řečových dovedností a jazykových prostředků, kritéria hodnocení, interpretace výsledků hodnocení. Psychologie a psychohygienu zkoušky.

B. Komunikace jako pedagogický a psychologický termín. Vztahy mezi psychologickým a pedagogickým pojetím interakce a komunikace, s tím související problémové okruhy: komunikační a komunikativní, komunikativní/ční kompetence jako cíl VAJ - komunikace jako prostředek VAJ.

Modely a druhy komunikace. Komunikační záměr, střet kom. záměrů učitele a žáka.

Typy interakce a komunikace ve škole a v prostředí školní třídy.

Pedagogická komunikace ve VAJ (prezentace nového učiva, otázky, instrukce, využívání mateřského jazyka ve VAJ).

C. Motivace z pohledu různých škol myšlení. Motivace k učení, změny v motivacích a postojích, motivace zájmem a smyslem pro povinnost, aspirační úroveň jako motivující činitel, motivy autonomní a heterogenní.

Potřeby a zájmy žáků. Svobodný výběr.

Způsoby motivování žáků ve VAJ. Odměna a trest. Demotivace a její příčiny.

4. Žák

Vyučování a vývoj osobnosti. Stadia ve vývoji osobnosti žáka a jejich pedagogicko-psychologická charakteristika. Specifičnost žákovy osobnosti. Požadavky kladené na osobnost, očekávání a nároky žáka.

Objekt a subjekt vyučování, aktivita, tvořivost, školní úspěšnost a neúspěšnost. Pozice žáka ve skupině. Individuální zkušenosti žáka ve vyučování. Dynamika třídy jako sociální skupiny. Homogenní a heterogenní skupiny. Spolupráce rodiny a školy.

Subjektivní a objektivní determinanty.

Individuální styly a strategie učení. Multisensorická strategie výuky cizího jazyka a její zdůvodnění.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, např. poruchy učení ve vztahu k cizojazyčnému vyučování: dyslexie, dysgrafie apod.; nadaný žák.

5. Učitel

Specifičnost učitelovy osobnosti, požadavky na učitelovu osobnost a na učitelství. Profesní kompetence a dovednosti učitele.

Typologie učitele. Role učitele obecně i v kontextu výuky anglického jazyka. Vzdělávání, sebevzdělávání a vývoj učitele, model reflektivního praktika, reflektivní techniky, učitel jako výzkumník (strategie, metody, techniky).

Práce učitele v různých modelech vyučování.

Náročnost a psychohygienu učitelského povolání.

Standard učitelské profese.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

1. podání písemné přihlášky ke zkoušce ve stanoveném termínu

2. zpracování vlastního profesního vývojového portfolia (zdůvodněný výběr ze všech relevantních materiálů, který charakterizuje kandidátovo "profesní já" a dokumentuje profesní rozvoj studenta, včetně seznamu prostudované literatury) a odevzdání portfolia

14 kalendářních dní před konáním zkoušky, a to v tištěné podobě na sekretariát KAA nebo v elektronické podobě na sdílené úložiště (https://unipardubice-my.sharepoint.com/:f:/g/personal/irre0240_upce_cz/EmvYdHIuqAVOh-yYz50Pe_0BKd7FuNn1LLN199YrbDMrVw?e=lh6x0k). Kontaktní osoba v případě problémů s nahráním: tatana.chudobova@upce.cz

3. prezentace portfolia s vizuální oporou v den konání zkoušky v délce 8-10 minut

Získané způsobilosti

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** doc. PaedDr. Monika Černá, Ph.D.

Literatura

Vyučovací metody

Dialogická (diskuze, rozhovor, brainstorming)

Hodnotící metody

Ústní zkouška

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství anglického jazyka	Navazující	Prezenční	Učitelství anglického jazyka	1	2022	2023	Povinné předměty	A	2	
Učitelství anglického jazyka	Navazující	Prezenční	Učitelství anglického jazyka	1	2023	2023	Povinné předměty	A	2	
Učitelství anglického jazyka	Navazující	Prezenční	Učitelství anglického jazyka	1	2020	2023	Povinné předměty	A	2	
Učitelství anglického jazyka	Navazující	Prezenční	Učitelství anglického jazyka	1	2021	2023	Povinné předměty	A	2	